

ការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសនៅប្រទេសនូវវែលសេឡង់

ទីភ្នាក់ងារស៊ើបការណ៍សន្តិសុខនូវវែលសេឡង់ (The New Zealand Security Intelligence Service [NZSIS]) កំណត់យក ការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសថាជា សកម្មភាពរបស់រដ្ឋបរទេសមួយ ដែលធ្វើសកម្មភាពជាញឹកញយតាមរយៈអ្នកដំណាងម្នាក់ ដែលមានបំណងជះឥទ្ធិពល បង្អាក់ ឬបង្ខូច ផលប្រយោជន៍ជាតិរបស់ប្រទេសនូវវែលសេឡង់ តាមរយៈមធ្យោបាយបោកប្រាស់ ពុករលួយ ឬបង្ខិត បង្ខំ។ សកម្មភាពការទូតធម្មតា ការបញ្ចុះបញ្ចូល និងការប្រឹងប្រែងពិតប្រាកដដ៏ខ្លាំងក្លា ផ្សេងទៀត ដើម្បីទទួលបានឥទ្ធិពល មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការជ្រៀតជ្រែកទេ។

នៅក្នុងសន្លឹកព័ត៌មាននេះ "រដ្ឋបរទេស" មានន័យថាប្រទេសណាមួយក្រៅពីនូវវែលសេឡង់។ ពាក្យ នេះត្រូវបានប្រើដើម្បីសំដៅទៅលើប្រទេសនៅក្រៅប្រទេសនូវវែលសេឡង់។

ការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងសេរីភាព នៃ សហគមន៍ជនជាតិ

ការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសគឺពេលដែលរដ្ឋបរទេសព្យាយាមជ្រៀតជ្រែកជាមួយប្រទេសនូវវែលសេឡង់ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅរបស់ខ្លួន។ រដ្ឋបរទេសទាំងនេះចង់គ្រប់គ្រង និងផ្លាស់ប្តូរសង្គម ផលប្រយោជន៍ និង អាកប្បកិរិយារបស់ប្រទេស នូវវែលសេឡង់។ ពួកគេធ្វើដូច្នេះដើម្បីឲ្យពួកគេ អាចមានឥទ្ធិពលនិងការគ្រប់គ្រងកាន់តែខ្លាំង។

ការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសបំផ្លាញឯករាជ្យភាព លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេដ្ឋកិច្ច កេរ្តិ៍ឈ្មោះ និង សហគមន៍ របស់ប្រទេស នូវវែលសេឡង់។ សហគមន៍ជនជាតិក្នុងប្រទេសនូវវែលសេឡង់អាចទទួលបាន ការយកចិត្តទុកដាក់ដែលមិនចង់បានពីរដ្ឋបរទេស ដែលធ្វើឲ្យពួកគេមានអារម្មណ៍ថាមិនមានសុវត្ថិភាព និងប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់ពួកគេ។ សកម្មភាពការទូត ធម្មតារវាងប្រទេសមិនមែនជាការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសទេ។

តើការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសអាចកើតឡើងចំពោះសហគមន៍ជន ជាតិភាគតិចដោយរបៀបណា?

ការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសដែលមានបទពិសោធន៍ដោយសហគមន៍ជនជាតិភាគតិច អាចពិបាកកត់សម្គាល់ឃើញណាស់។ ទាំងនេះគឺជាឧទាហរណ៍មួយចំនួននៃសកម្មភាពជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសដោយរដ្ឋបរទេស ឬនរណាម្នាក់ដែលធ្វើការជ្រៀតជ្រែកពីបរទេសឲ្យរដ្ឋបរទេស នៅក្នុងប្រទេសនូវែលសេឡង់៖

- ព្យាយាមគ្រប់គ្រង និងបំភិតបំភ័យសហគមន៍ ឬអង្គការ/ក្រុមសហគមន៍
- បដិសេធមិនដំណើរការ ឬចេញឯកសារផ្លូវការដើម្បីឃាត់ បំភិតបំភ័យ និង គ្រប់គ្រង សហគមន៍ និងសកម្មភាពរបស់ពួកគេ។
- ការដកហូត ឬគំរាមកំហែងដកហូតទិដ្ឋភាព លិខិតឆ្លងដែន ឬឯកសារផ្លូវការផ្សេងទៀតរបស់ប្រជាជនក្នុងប្រទេសនូវែលសេឡង់ ដើម្បីឃាត់ បំភិតបំភ័យ និងគ្រប់គ្រងសហគមន៍និងសកម្មភាពរបស់ពួកគេ
- ការគំរាមកំហែងមនុស្សនៅក្នុងប្រទេស នូវែលសេឡង់ ឬក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេដែលរស់នៅក្រៅប្រទេស (រួមទាំងការគំរាមកំហែង និងការឃាត់តាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម)
- បង្ខំប្រជាជនឱ្យត្រឡប់ទៅប្រទេសដើមរបស់ ពួកគេវិញ ដែលផ្ទុយនឹងឆន្ទៈរបស់ពួកគេ
- ការឈ្លបមើល និងការឃ្លាំមើលសហគមន៍ ដោយរដ្ឋបរទេសមួយដោយគ្មានការអនុញ្ញាតដើម្បីគំរាមកំហែង ឬបំភិតបំភ័យប្រជាជន
- ព្យាយាមរារាំងក្រុម ឬសហគមន៍មួយចំនួនពីការចែករំលែកជាចំហនូវ ទស្សនៈឬមតិរបស់ពួកគេដែលខុសពីទស្សនៈឬមតិរបស់រដ្ឋបរទេស ដោយប្រើការគំរាមកំហែងឬការបំភិតបំភ័យ។
- ព្យាយាមបញ្ឈប់ព្រឹត្តិការណ៍មិនឲ្យកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសនូវែលសេឡង់ ដើម្បីរារាំងមនុស្សក្នុងការបញ្ចេញមតិ ឬជំនឿរបស់ពួកគេដែល រដ្ឋបរទេសមួយមិនយល់ស្របជាមួយ
- បញ្ជូនសារគំរាមកំហែងពីរដ្ឋបរទេសទៅកាន់ សហគមន៍នៅប្រទេសនូវែលសេឡង់
- ព្យាយាមផ្លាស់ប្តូររបៀបនៃការបោះឆ្នោត និងដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យផ្សេងទៀត

ខ្លឹមសារនេះត្រូវបានកែសម្រួលពី [NZSIS's 2024 report: New Zealand's Security Threat Environment](#)